

indre by

KIRKEMAGASIN

VOR FRUE KIRKE

SCT. ANDREAS KIRKE

3 . ÅRGANG · NR. 3 · JUNI - AUGUST 2011

Adams Skabelse af Michelangelo,
Det Sixtinske Kapel, 1510

GUDS SKABERHÅND

Af Anders Gadegaard

Kirken er grøn, i hvert fald halvdelen af året. For lige fra søndag efter pinse til advent er kirkens liturgiske farve grøn. Den tid hedder trinitatis, navnet på tre-enheden i Gud: Fader, Søn og Helligånd. Grøn symboliserer altså sammenhængen mellem, hvem Gud er som den fjerne universelle Skabergud, hvem han viste sig at være i Jesus af Nazaret, og hvad han nu gør nærværende inden i os og midt i blandt os som Helligånd. Guds skaberhånd som ånd her i verden. »Som leret i pottemagerens hånd er I i min hånd«, siger Gud i følge profeten Jeremias bog,

kap. 18 vers 6. Alt det ligger i den grønne farve – rent kirkeligt.

Men også i den mere traditionelle udgave af grøn som miljøkampens farve har den betydning for kirken. Ikke bare fordi kirken som enhver anden institution skal være miljøbevidst omkring sit forbrug. Men også som den hovedfaktor, kirken er i dannelsen af danskernes livssyn, er den kristne forkyndelse medansvarlig for, hvilken holdning til naturen, der præger os. For både den hæmningsløse udnyttelse af naturen og den nænsomme beskyttelse kan nemlig udledes af kristendommen. Både den holdning, der ligger til grund for den enorme forurening og

rovdrift på ressourcer og den holdning, der appellerer til følsomhed og agtelse overfor naturen, kan siges at have hjemsted i kristendommen. MEN: Ikke med lige stor ret!

Skabelsesberetningen

Ifølge Bibelens skabelsesberetning blev mennesket skabt som det højeste væsen af alle skabninger og sat til at herske over Guds skaberværk (1. Mos. 1,28). Det vil sige, dels er mennesket en del af skaberværket som afhængig af det og uadskilleligt fra det, og dels er mennesket sat over andre skabninger til at være Guds forvaltere af Hans skaberværk.

Det betyder, at hvis man kun hæfter sig ved det sidste, kan mennesket vælge at betragte naturen, dyrene og universet som en tumleplads for sin udfoldelseslyst, så det ikke er andet end rent og skært råmateriale for tilfredsstillelse af menneskets behov. Og det er, hvad man i virkeligheden har gjort i de sidste par århundreder til gavn for velstanden i vores del af verden, men til umådelig skade for befolkningen i den 3. verden og for naturen i sin helhed.

Dermed er vi kommet i strid med den første del af skabelsesforholdet, at mennesket er en del af skaberværket, hvor alt er skabt af støv og derfor i slægt med hinanden - som allerede Frans af Assisi var klar over, når han digtede om broder sol og søster måne, broder ild, søster vand og broder myre i sin lovprisning af Gud Skaberen (se Salmebogen nr. 17: Almægtige og Kære Gud).

Vi er med andre ord nært forbundet med hele universet, som vi er afkrævet respekt og agtelse overfor. Som skabt af Gud er al skabningen hellig, og kan derfor

ikke bare gøres til en tumleplads for mennesket. Den skabte natur har en værdi i sig selv, som vi ikke har ret til at krænke ved at anvende den til et hvilket som helst vilkårligt formål.

Opstandelsestro

I denne forbindelse er det ikke kun troen på Gud som skaber, der er vigtig. Også opstandelsestroen, at påskemorgen stod Kristus op af graven, hvorved Guds kærlighed viste sig at være stærkere end alle døds- og ødelæggelsesmagter, danner grundlag for et alvorligt engagement i miljøproblemerne.

For ud af en tro på, at Guds skabermagt er i stand til at finde vej til nyt liv gennem nok så megen modstand, gennem den tørreste jord skal Hans livskraft nok finde vej

til nyt liv, ud af en sådan tro springer et håb om, at

det må og kan gentage sig. I det små, i små livsbekræftende tegn i naturen, i vort eget og i andres liv. Og i det store, i et frodigere, grønnere, fredeligere, rigere liv for alle. Det er en drøm, en længsel som langtfra er virkelighed. Men uden tro på, at det kan ske, og uden tro på, at det ikke primært står til os om det vil ske, bliver det svært at holde modet og engagementet oppe. Det er bl.a. hvad opstandelsestroen vil: Rejse os op, indgyde os mod og håb, og få os til at gå morgendagen fortrøstningsfuldt i møde i troen på, at det nytter noget, hvad jeg gør med mit liv, at sår jeg bare det mindste frø, skal Guds Hånd og Ånd nok give væksten.

HÅBET ER LYSEGRØNT

– LIDT OM GUDS VERDEN OG VORES ANSVAR

Af Peter Fischer-Møller

Fuglene synger ude i haven. Solstrålerne danner mønstre på væggen. Jeg står op og går ud i haven. Et lille stykke af paradiset her midt i Roskilde. De hvide Rhododendron er allerede i blomst, frugttræerne er på vej. Et egern hænger med hovedet nedad i fuglefoderautomaten og har tilsyneladende held med at få pillet solsikke-kerner ud. Et musvitpar sidder og venter på, at jeg er kommet forbi, så de igen kan komme til deres rede. Skvalderkålen er ved at tage over efter anemonerne nede i hjørnet. »Abbed Wilhelms sarte urt«, kalder vi den her hos os, for efter sigende sendte Abbed Wilhelm, der var ven med Absalon denne »sarte urt«, der var god mod skørbug og megen anden dårlighed, til Absalon i Roskilde en gang omkring 1170. Måske er det virkelig her fra vores have at »den sarte urt« begyndte sit sejrstog ud i den danske natur. Hørte jeg nogen hviske noget om en slange i paradiset?

En slange i paradiset 2011

Herligt er det at gå i haven sådan en forårs morgen. Og det er svært at fatte, at naturen omkring os, at det skaberværk, vi (som Adam i Paradisets have) har fået ansvar for at vogte og værne – at det er truet. Men det er det!

Vi mennesker har – særligt i løbet af de sidste 100 år – slidt hårdt på klodens

natur. Antallet af dyre- og plantearter er blevet kraftigt reduceret. Naturen har svært ved at holde til vores forbrugskultur. Og selvom klimadebatten er næsten forsvundet fra medierne efter det politisk mislykkede topmøde i København for 1½ år siden, så er den menneskeskabte globale opvarmning stadig et kæmpe problem. Et problem som rammer nogle af klodens i forvejen mest udsatte mennesker hårdest. Isen smelter i de arktiske egne og livsgrundlaget for fangerbefolkningerne forsvinder. Tørken rammer det sydlige Afrika og ørknerne breder sig. Vandtemperatur og havniveau stiger og øer og kystområder bliver oversvømmede. Vejret bliver i det hele taget mere ekstremt og i Mellemerika ødelægger orkaner kaffeplantager og majsmarker.

Den menneskeskabte globale opvarmning

Det er rigtigt, at klimaet på jorden gennem tiderne har ændret sig markant, og at jordens temperatur har svinget betydeligt. Vi ved, at strålingen fra solen svinger, og at det påvirker klimaet på jorden. Men ud over disse naturgivne variationer har menneskes aktiviteter specielt gennem de sidste 100 år skubbet kraftigt til klimaforandringerne. Størst betydning har det haft, at kæmpe lagre af kul, olie og gas (fossile brændstoffer), som er opbygget gennem årmillioner, over få årtier er blevet brugt som energi-

kilde. Det har øget mængden af kuldioxid i atmosfæren, og det holder igen på den varmestråling, der kommer fra solen.

“ Jeg er overbevist om, at den globale opvarmning og klimaforandringerne er vores generations største udfordring. Vi skal handle hurtigt for at undgå, at opvarmningen løber løbsk

Det kaldes drivhuseffekten. Hvis ikke vi meget hurtigt får bremsset op for brugen af fossile brændstoffer, nærmer vi os et balancepunkt, hvor den globale opvarmning bliver selvforstærkende med risiko for havstigninger på flere meter verden over og generelt forringede vilkår for alt levende her på kloden – også vores børn og børnebørn.

Opgaven

Jeg er overbevist om, at den globale opvarmning og klimaforandringerne er vores generations største udfordring. Vi skal handle hurtigt for at undgå, at opvarmningen løber løbsk. Og det kan lade sig gøre ved at vi, som har råd, sparer på energien og skifter til vedvarende energi-

kilder. Men det kræver, at vi vil, at vi er parat til at ændre noget på vores livsstil, og at vores politiske ledere er modige, at de tør tro på, at vi vælgere er med på de nødvendige forandringer. Det håber vi de er. Det skal de være!

Grøn kirke

Men hvorfor skal kirkerne nu blande sig i sagen? Det er der for mig at se fem gode grunde til.

Fej for egen dør

For det første bruger vi i kirker, sognegårde, præstegårde og til transport mere el og olie og gas end vi behøver. Vi kan let spare på energien, og vi kan omlægge til vedvarende energiformer. På sigt kan vi endda spare penge ved det, penge som vi kan bruge på noget bedre end at fyre for gråspurvne.

Skaberværket

For det andet tror vi som kristne, at jorden ikke bare er materiale for menneskers foretagsomhed, og at vi ikke er vores egne livs direktører. Vi tror, at jorden og alt hvad den rummer, er Guds. Vi tror at livet fra skaberens hånd er godt, og at vi mennesker er blevet forsynet med fantasi, følelser, forstand og sprog for sammen at kunne glæde os over livet, som det udfolder sig, og for i fællesskab at kunne tage vare på det. Naturen er ikke bare vores livsgrundlag, det er Guds skaberværk, som vi står til ansvar for. Syng lige de to første vers af »Op al den ting« så ved du, hvad jeg mener.

Retfærdighed

For det tredje rummer den bibelske beretning og helt særligt Jesu historie en opmærksomhed overfor de mennesker, som har det sværest, og som ikke kan klare sig selv: den fremmede, enken og den faderløse – de syge, de gamle, de udstødte, børnene og kvinderne og dem de toneangivende ikke regnede for noget. Vi er som kristne forpligtet på at kæmpe for mere retfærdige livsvilkår. Og da kli-

maforandringerne rammer folk i udviklingslandene hårdest f.eks. med tørke og oversvømmelser, så har vi, som har nok, en forpligtelse til at forsvare deres interesser.

Økumeni

For det fjerde er det her en så vigtig sag, at vi skal gøre alt hvad vi kan for ikke at få malet debatten op i et hjørne, hvor det bliver et »os mod dem«. I kirkerne mødes folk på tværs af alder og politiske synspunkter, og derfor kan kirkerne være med til at give debatten folkelig bredde og dybde. Vi står overfor et fælles problem, som kræver at vi gør os umage med gensidig forståelse og samarbejde. Vi bor billedligt talt i det samme (driv-) hus. Derfor har miljø- og klimaarbejdet kaldt på et økumenisk samarbejde både her i Danmark og internationalt. Sådan når opmærksomheden om klimaproblemerne ud i alle hjørner af samfundet og kloden rundt og skaber samtidig bedre forståelse mellem kirkesamfundene.

Alt dette kan man læse meget mere om på hjemmesiden www.gronkirke.dk.

Håbet er lysegrønt

For det femte kan kirken rumme os både med vores fortvivlelse og vores håb. Der er virkelig meget, der peger i den forkerte retning i forhold til at få løst miljø- og klimaproblemerne. I kirken kan vi hente ord til det, ord der udtrykker vores fortvivlelse og sorg, skyld og skam uden at det lukker af for håbet. Det fortælles at Martin Luther, da han blev spurgt hvad han ville gøre, hvis han fik at vide, at verden gik under i morgen, svarede: Så ville jeg plante et æbletræ i dag. Sådan et håb på trods er det evangeliet rækker os, et mod til at se virkeligheden i øjnene og alligevel tage fat på opgaverne.

Verden er Guds. Ansvar er vores!

Peter Fischer-Møller er biskop over Roskilde Stift og medlem af Danske Kirkers Råds Klimagruppe.

GØR KIRKEN GRØN

Knap 100 kirker i Danmark kan i dag kalde sig Grøn Kirke. Disse kirker har nøje overvejet, hvordan man agerer i en verden, hvor miljøet er under pres og klimaforandringernes realitet tvinger til respons. Ved at tage ansvaret for skaberværket alvorligt og gennemtænke deres forbrug af ressourcer, gør de en grøn indsats – og sparer ofte også penge derved.

Af Hanna Smidt

Selvom vi ikke hører så meget om klimaforandringerne som vi gjorde i 2009, da der var klimatopmøde i København, så er klimaforandringernes trussel ikke blevet mindre i dag. Mange steder – særligt i den såkaldte tredje verden – oplever mennesker allerede, at deres liv og levebrød er truet på grund af klodens opvarmning. I Malawi oplever man tørke oftere, og i Bangladesh kommer oversvømmelserne oftere og mere voldsomt end tidligere. De menneskeskabte klimaforandringer er primært forårsaget af vores adfærd i den rige del af verden. Derfor har vi i Vesten et særligt ansvar for at ændre vores adfærd og nedsætte vores CO₂-udslip. Dette ansvar har vi også som kirker og kristne.

Skaberværket – en gave og en opgave

Ansvaret hører også sammen med, at vi som mennesker er en del af Guds skaberværk. Og ved skabelsen blev vi betroet både en gave – nemlig den forunderlige planet vi bor på, og en opgave – at passe på det skaberværk, som vi er del af.

Grønne kirker forpligter sig på skaberværket

At være Grøn Kirke er en konkret måde, kirker forpligter sig på at respektere Guds skaberværk og tage ansvar for de klima- og miljøproblemer, som truer vores natur og vores planet i dag. De Grønne Kirker

arbejder med en tjekliste på 48 punkter indenfor 6 kategorier. Kategorierne dækker forskellige aspekter ved kirkerens virke: gudstjenesteliv, undervisning og diakoni, indkøb, energi, transport og genbrug. De kirker, der kan svare ja til 25 af de 48 punkter med mindst 2 punkter indenfor hver kategori kan kalde sig grønne. Du kan se tjeklisten og de knap 100 grønne kirker på www.gronkirke.dk

Eksempler på grønne tiltag

Når man har besluttet sig for at blive grøn kirke, har man måske valgt sig for følgende muligheder på listen: at afholde en årlig gudstjeneste med skaberværket som tema, at afholde indsamlinger til fordel for mennesker, der er ofre for klimaforandringerne, at vælge lokalt producerede madvarer til kirken, når de findes, at sætte fokus på udgifterne til opvarmning, at arrangere fællestransport ved udflugter og at gennemføre affaldssortering. Samtidig med at kirkerne på mange forskellige måder ændrer adfærd og reducerer deres fodaftryk på kloden, sparer de ofte også mange penge.

Hvordan kommer man i gang?

Tjeklisten er et godt værktøj til at komme i gang med at arbejde med klima og miljø på en konkret måde. Det er vigtigt, at både ansatte og frivillige ved kirkerne afsætter tid til at gennemgå tjeklisten og vejledningen til den og overvejer, hvilke punkter der er særligt relevante og rea-

listiske for netop deres kirke. Og så skal der jo lægges en strategi for, hvorledes beslutningerne bedst kan implementeres, om det nu drejer sig om indkøb, opvarmning, elforbrug eller noget helt fjerde. Desuden er det godt at inddrage personer, som har en særlig relevant faglig ekspertise og/eller som brænder for sagen.

Det kan også være en hjælp at investere i en energigennemgang af kirken og kirkens bygninger. En energigennemgang udmunder i en rapport, som giver konkrete forslag til eventuelle investeringer, adfærdændringer og besparelser – både på forbrug og penge. Indtil videre har Energitjenesten, som Grøn Kirke samarbejder med, lavet energigennemgange på ca. 100 kirker. Og der er millioner af kroner at spare – nogle gange ved ganske få investeringer og forbrugsændringer.

Grøn Kirke er et blomstrende økumenisk netværk af kirker hjemmehørende under Danske Kirkers Råd. Netværket arbejder for at kirker i Danmark tager ansvar for skaberværket, ved f.eks. at blive grønne kirker. Alle danske kirker kan blive grønne, og i de forløbne tre år er cirka hundrede kirker blevet grønne. Du kan læse mere om Grøn Kirke på www.gronkirke.dk

Hanna Smidt er klimamedarbejder i Danske Kirkers Råd.

ER VOR FRUE KIRKE GRØN?

For 2 år siden blev der nedsat en lille arbejdsgruppe i Vor Frue Pastorat med henblik på, at kirkerne på sigt kan kalde sig grønne kirker

Af Aase Rønkilde

Baggrunden var en bevidsthed om, at de klimaforandringer, som vi er vidende til med katastrofale konsekvenser for skaberværket og for vore medmennesker, må vi forholde os til også som kirke.

De tiltag, som vi i fællesskab besluttede os for at arbejde på at indarbejde som rutine, var:

- at begrænse brugen af kemikalier i rengøringen og at anvende miljømærkede rengøringsmidler
- at anvende sparepærer, hvor det er hensigtsmæssigt
- at foretage større indkøb fælles – f.eks. kontorartikler
- at slukke for pc'ere og andre kontormaskiner, når de ikke er i brug

- at slukke lyset i rum, som ikke er i brug
- at anvende miljøvenligt kopipapir
- at integrere miljø og retfærdighed i kirkens undervisning
- at tænke miljø og retfærdighed med i gudstjenesten, der hvor det er naturligt

De fleste af disse tiltag har været uproblematisk og er nu etableret som fast procedure. F.eks. er det nu rutine, at sidste mand på kirkekontoret og i kirken går en runde og tjekker, at der er slukket for kontormaskiner og lys.

I kirken er der skiftet fra glødepærer til energisparepærer med et mindre forbrug af el. Dette har dog bevirket, at kirkens varmemeforbrug er øget, da energipærer ikke afgiver varme som glødepærer. På

den baggrund har menighedsrådet besluttet, at der vil blive skruet 1 grad ned for varmen. Dette vil stadig være forsvarligt, uden at det vil skade instrumenter og kunstværker (bl.a. orgel).

Kirkekaffe serveres i papirkopper og ikke i plastikkrus som tidligere.

Der arbejdes for tiden med at finde fyrfadslys til bl.a. lysgloben som er miljøvenlige.

I arbejdsgruppen mener vi, at grønne tiltag er nødvendige, og vi har som mål, at de tiltag, som er nævnt i denne artikel – og flere kommer til undervejs – skal være en så integreret del af vores hverdag, at det bliver en selvfølgelighed og ikke en sensation.

Aase Rønkilde er kordegn ved Vor Frue Kirke.

Juni

Torsdag den 2.
KRISTI HIMMELFARTSDAG
10.00 : JESPER STANGE
17.00 : EVA-MARIA SCHWARZ
22.00 : SIGNE M. BERG,
NADVERGUDSTJENESTE

Fredag den 3.
11.00 : STINE MUNCH

Søndag den 5.
6. S. E. PÅSKE
10.00 : ANDERS GADEGAARD
17.00 : MOGENS HANSEN
20.00 : TAIZÉANDAGT MED
NATKIRKENS KOR

Torsdag den 9.
22.00 : SIGNE M. BERG,
NADVERGUDSTJENESTE
I NATKIRKEN, PRÆDIKANT:
CHRISTIAN MONRAD

Fredag den 10.
11.00 : JESPER STANGE

Lørdag den 11.
19.00 : JESPER STANGE,
VESPER

Søndag den 12.
PINSEDAG
10.00 : PETER SKOV-JAKOBSEN
17.00 : JESPER STANGE

Mandag den 13.
2. PINSEDAG
10.00 : STINE MUNCH
17.00 : ANDERS GADEGAARD

Torsdag den 16.
22.00 : SIGNE M. BERG,
NADVERGUDSTJENESTE
I NATKIRKEN

Fredag den 17.
11.00 : ANDERS GADEGAARD

Søndag den 19.
TRINITATIS SØNDAG
10.00 : ANDERS GADEGAARD
17.00 : LONE FATUM

Torsdag den 23.
22.00 : SIGNE M. BERG,
NADVERGUDSTJENESTE
I NATKIRKEN, PRÆDIKANT:
CHRISTIAN MONRAD

Fredag den 24.
11.00 : EVA-MARIA SCHWARZ

Søndag den 26.
1. S. E. TRINITATIS
10.00 : JESPER STANGE
17.00 : CHARLOTTE EKSTRAND

Torsdag den 30.
22.00 : MARLENE LINDSTEN,
NADVERGUDSTJENESTE
I NATKIRKEN

Juli

Fredag den 1.
11.00 : STINE MUNCH

Søndag den 3.
2. S. E. TRINITATIS
10.00 : JESPER STANGE
17.00 : OLE JENSEN
20.00 : TAIZÉANDAGT MED
NATKIRKENS KOR

Torsdag den 7.
22.00 : SIGNE M. BERG,
NADVERGUDSTJENESTE
I NATKIRKEN

Fredag den 8.
11.00 : SIGNE M. BERG

Søndag den 10.
3. S. E. TRINITATIS
10.00 : STINE MUNCH
17.00 : JESPER STANGE

Torsdag den 14.
22.00 : MARLENE LINDSTEN,
NADVERGUDSTJENESTE
I NATKIRKEN

Fredag den 15.
11.00 : JESPER STANGE

Søndag den 17.
4. S. E. TRINITATIS
10.00 : PETER SKOV-JAKOBSEN
17.00 : JESPER STANGE

Torsdag den 21.
22.00 : MARLENE LINDSTEN,
NADVERGUDSTJENESTE
I NATKIRKEN

Fredag den 22.
11.00 : EVA-MARIA SCHWARZ

Søndag den 24.
5. S. E. TRINITATIS
10.00 : EVA-MARIA SCHWARZ
17.00 : MOGENS HANSEN

Torsdag den 28.
22.00 : SIGNE M. BERG,
NADVERGUDSTJENESTE
I NATKIRKEN

Fredag den 29.
11.00 : ANDERS GADEGAARD

Søndag den 31.
6. S. E. TRINITATIS
10.00 : ANDERS GADEGAARD
17.00 : MORTEN WASSMER

August

Torsdag den 4.
22.00 : ANNETTE MOLIN SCHMIDT,
NADVERGUDSTJENESTE
I NATKIRKEN

Fredag den 5.
11.00 : JESPER STANGE

Søndag den 7.
7. S. E. TRINITATIS
10.00 : JESPER STANGE
17.00 : ANDERS GADEGAARD
20.00 : TAIZÉANDAGT MED
NATKIRKENS KOR

Torsdag den 11.
22.00 : SIGNE M. BERG,
NADVERGUDSTJENESTE
I NATKIRKEN, PRÆDIKANT:
CHRISTIAN MONRAD

Fredag den 12.
11.00 : STINE MUNCH

Søndag den 14.
8. S. E. TRINITATIS
10.00 : ANDERS GADEGAARD
17.00 : EVA-MARIA SCHWARZ

Torsdag den 18.
22.00 : SIGNE M. BERG,
NADVERGUDSTJENESTE
I NATKIRKEN

Fredag den 19.
11.00 : EVA-MARIA SCHWARZ

Søndag den 21.
9. S. E. TRINITATIS
10.00 : JESPER STANGE
17.00 : OLE JENSEN

Torsdag den 25.
22.00 : SIGNE M. BERG,
NADVERGUDSTJENESTE
I NATKIRKEN, PRÆDIKANT:
CHRISTIAN MONRAD

Fredag den 26.
11.00 : SIGNE M. BERG

Søndag den 28.
10. S. E. TRINITATIS
10.00 : STINE MUNCH
17.00 : KATHRINE LILLEØR

Foto: Peter Friis

Lørdag den 11. juni kl. 19

PINSEVESPER

Københavns Drengkor og Jesper Stange (liturg)

MORGENANDAGT

Alle hverdage afholdes morgenandagt i kirkens kor kl. 8.03 – 8.21 (lørdage: kl. 8.07 – 8.25). Andagten radiotransmitteres på DR P2.

Juni

Søndag den 5.
6. S. E. PÅSKE
10.00 : STINE MUNCH,
HØJMESSE
11.30 : GUDSTJENESTE PÅ ENGELSK *

Torsdag den 9.
17.15 : STINE MUNCH,
BØRNEGUDSTJENESTE
"GUD OG GRILL"
HUSK: TILMELDING TIL
SPISNING PÅ
WWW.SCTANDREAS.DK

Søndag den 12.
PINSEDAG
11.30 : GUDSTJENESTE PÅ ENGELSK *

Lørdag den 18.
15.00 : STINE MUNCH,
BABYGUDSTJENESTE

Søndag den 19.
TRINITATIS SØNDAG
11.30 : GUDSTJENESTE PÅ ENGELSK *

Søndag den 26.
1. S. E. TRINITATIS
11.30 : GUDSTJENESTE PÅ ENGELSK *

Juli

Søndag den 3.
2. S. E. TRINITATIS
10.00 : STINE MUNCH,
HØJMESSE
11.30 : GUDSTJENESTE PÅ ENGELSK *

Søndag den 10.
3. S. E. TRINITATIS
11.30 : GUDSTJENESTE PÅ ENGELSK *

Søndag den 17.
4. S. E. TRINITATIS
11.30 : GUDSTJENESTE PÅ ENGELSK *

Søndag den 24.
5. S. E. TRINITATIS
11.30 : GUDSTJENESTE PÅ ENGELSK *

Søndag den 31.
6. S. E. TRINITATIS
11.30 : GUDSTJENESTE PÅ ENGELSK *

August

Søndag den 7.
7. S. E. TRINITATIS
11.30 : GUDSTJENESTE PÅ ENGELSK *

Søndag den 14.
8. S. E. TRINITATIS
10.00 : STINE MUNCH,
HØJMESSE
11.30 : GUDSTJENESTE PÅ ENGELSK *

Søndag den 21.
9. S. E. TRINITATIS
11.30 : GUDSTJENESTE PÅ ENGELSK *

Søndag den 28.
10. S. E. TRINITATIS
11.30 : GUDSTJENESTE PÅ ENGELSK *

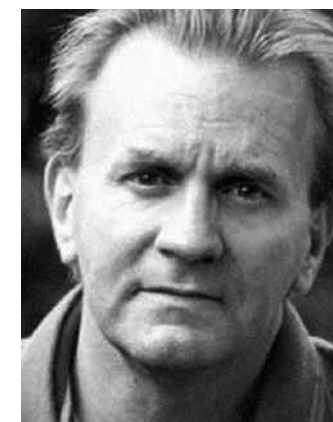
* ICC – INTERNATIONAL CHURCH OF COPENHAGEN

Torsdag den 9. juni kl. 17.15
GUD OG GRILL

Ved børnegudstjenesten skal vi høre om dengang, da Jesu venner fik mod til at gå ud i verden for at fortælle om Guds kærlighed til alle. De fik pludselig så meget mod, at det var ligesom om de brændte, så ivrige var de! Alt dette skete ved den første pinse!
I Sct. Andreas Kirke fejrer vi pinsen denne torsdag; solen har lovet at skinne, så derfor griller vi i gården og på gaden efter gudstjenesten. Ta' hele familien med i kirke og meld Jer meget gerne ved at skrive til sognepræsten på stm@km.dk.

INDREBY ~ ARRANGEMENTER

Bo Holten. Foto: Eva Sommestad

SANGEFTERMIDDAGE

TRINITATIS SOGNEHUS

Torsdag den 25. august
kl. 14.30-16.30

Syng med fra højskolesangbogen, salmebogen og andre gode sangbøger! Komponist og dirigent Bo Holten vælger og kommenterer de sange og salmer, vi skal syng. Organist Søren Christian Vestergaard (Trinitatis Kirke) sidder ved klaveret. Arrangeres i samarbejde med Trinitatis Kirke. I pausen kan der købes kaffe, the og kage for en 10'er.

SOMMERUDFLUGT

VOR FRUE KIRKE

Tirsdag den 7. juni kl. 9-17.30

Årets heldagstur går til Roskilde Domkirke, hvor vi bl.a. skal se den nye fantastiske bronzeport udført af kunstneren Peter Brandes. Han har også udsmykket og nyindrettet et af kirkens sidekapeller, som vi skal se. Kirkens 1. kirketjener Vilhelm Thorst vil vise kirken frem for os. Derefter går turen ud på Tuse Næs, hvor vi gør holdt ved Hørby Færgetro, som ligger helt ud til vandet. Her spiser vi, og efter en spadseretur indtager vi også kaffen her.

Prisen for denne tur med dobbelt-dækkerbus inkl. middag og kaffe er blot 100 kr. Der kan højst deltage 75 personer, herefter skrives man på venteliste.

Bussen afgår fra Frue Plads kl. 9.15, og vi er tilbage på Frue Plads kl. 17.30. Tilmeldingsfrist den 3. juni kl. 13 på kirkens kontor: Pilestræde 67, kontor@domkirken.dk, tlf.: 3337 6540.

Babysalmesang

Youthchoir

SCT. ANDREAS KIRKE

BABYMUSIK OG ØKOLOGISK BRUNCH

SCT. ANDREAS KIRKE

Mandage i tidsrummet 10-14

Et tilbud til voksne med børn i alderen 0-12 måneder.

Babymusik byder på små sanglege og andre kreative ting, der fanger de mindstes opmærksomhed. Vi lærer, hvordan man kan bruge musik, leg og sang i hverdagen på en let måde. Musikken styrker indlæring, men også det vigtige bånd mellem dig og din baby.

Vi har kun små hold på max 10 babyer og deres mor og/eller far eller bedsteforældre, for at sikre plads og opmærksomhed til både store og små. Undervisningen er tilrettelagt sådan, at der er behov for en voksen pr. barn, så hvis du har tvillinger, må du tage en ekstra voksen med.

Vi samles hver mandag i tidsrummet kl. 10-14 i det smukke kirkerum. Undervisningen varer 45 minutter pr. gang og inkluderer efterfølgende økologisk brunch med te og kaffe.

MUSIK FOR 1 – 3-ÅRIGE

SCT. ANDREAS KIRKE

Lørdage i tidsrummet 10-14

Musik for 1 – 3-årige styrker barnets sanger på en nem og sjov måde. Vi

leger os ind i musikken gennem bevægelse og sang og bruger visuelle effekter som hånddukker, plancher og instrumenter til at fange opmærksomheden og nærværet.

Vi har kun små hold på omkring 6 børn og deres mor og/eller far eller bedsteforældre, for at sikre plads og opmærksomhed til både store og små. Det er dog efter aftale med læreren muligt for én voksen at have to børn med.

Vi samles hver lørdag formiddag i kirken. Undervisningen varer 45 minutter pr. gang og inkluderer efterfølgende hygge i kirkens smukke søjlesal med økologiske kiks og saftevand.

Babymusik og Musik for 1 – 3 årige:

Alle hold ledes af Anete Riis, der er konservatorieuddannet sanger og musikpædagog med mange års erfaring.

Der starter nye hold i starten af august. (Det kan, efter aftale med underviser, være muligt at springe på et forløb undervejs og kun betale for de resterende gange.)

Prisen for undervisning og brunch/kiks og saft er 400,- kr. for 10 gange. Tilmeld online på www.sctandreas.dk For yderligere oplysninger kontakt Anete Riis på e-mail: mail@praise.dk eller mobil: 24 24 02 13.

GOSPELKOR MED GÅSEHUD

SCT. ANDREAS KIRKE

Pigerne i Copenhagen Youth Gospel Choir har fundet et unikt fællesskab i swingende gospelmusik.

Når pigerne i Copenhagen Youth Gospel Choir stemmer i til en af deres mange koncerter, handler det om at levere swingede gospelmusik - hvad enten det er Tivoli, et kulturhus eller et kirkerum, der deres stemmer fylder. Men når de hver torsdag eftermiddag mødes til korprøve i Sankt Andreas Kirke, handler det også om at nyde et unikt musikalsk fællesskab, hvor der er plads til at more sig og lære af sine fejltagelser.

"Jeg plejer at sige, at her er ingen Thomas Blachman til at rakke os ned. Her må man gerne dumme sig," fortæller korleder og professionel sanger Anete Riis. Sammen med pianist Thomas Hansen leder hun det fremadstormede ungdomskor.

"Det skal jo være fedt at synge. Ikke fordi jeg ikke siger til, hvis det lyder dårligt. Men det er enormt vigtigt, at vi skaber et rum, hvor man har lov til at begå fejl," siger Anete Riis. "Nogle gange, når vi øver, sker det, at jeg simpelthen får gåsehud. Så godt lyder det. Og man kan se det på pigerne. Der spreder sig en stemning i lokalet af 'wauw kan vi synge så godt?'" fortæller Anete, der drives af en dyb kærlighed til gospelmusikkens muligheder.

Koret har eksisteret i halvandet år.

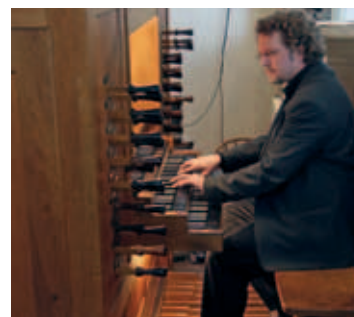
Pigerne, der kommer fra det meste af Storkøbenhavn, er i alderen 11-18 år. Som kor lyder de professionelle, men der er faktisk ingen formelle krav til de piger, der slutter sig til koret.

"Lige nu er vi femten, men der er plads til flere. Alle er velkomne. Man behøver ikke at have sunget i kor før eller have modtaget undervisning. Hvis man synes, at man kan synge rent, er man velkommen til at komme til en prøveaften," fortæller korlederen. For i gospelkoret er der plads til alle. Også de piger, der måske ikke er vant til at stå i forreste række eller som måske er en smule psykisk sårbar.

Koret har i den nærmeste fremtid planlagt en række gratis koncerter rundt omkring på ældrecentre og væresteder. "Vi kommer ud og spreder lidt glæde i hverdagen. For os er det samtidig en stor glæde at dele vores musik med folk, der ellers ikke ville have opdaget den," siger korlederen.

Koret optager nye medlemmer. Det kræver ikke specielle forkundskaber at starte i koret.

Du kan læse mere om koret og korlederne på www.sctandreas.dk og www.praise.dk eller kontakte korleder Anete Riis på mobil: 24 24 02 13.

Aarnoud de Groen

Bine Bryndorf

Medlemmer af Kbh's Drengekor med Flemming Dreisig ved orglet

Henryk Gwardak

VOR FRUE KIRKE

Gratis adgang, hvis ikke andet er angivet

SCT. ANDREAS KIRKE

Gratis adgang, hvis ikke andet er angivet

SOMMERKONCERTER

VOR FRUE KIRKE

Alle koncerterne er kl. 12

Lørdag den 2. juli

Bine Bryndorf (Danmark): Bach, Mendelssohn, Gade og Schumann

Lørdag den 9. juli

Hanne Kuhlmann (Danmark): Mogens Christensen og Bent Lorentzen

Lørdag den 16. juli

Valeria Balakhovska (Ukraine): Cabanilles, Bach, Bortniansky og Reubke

Lørdag den 23. juli

Henryk Gwardak (Åland): Bach, Mendelssohn, Thuille og Cholley

Lørdag den 30. juli

Flemming Dreisig (Danmark): Bach og Franck

Lørdag den 6. august

Rafel Riera (Spanien): Händel, Bach, Matorell og Jongen

Lørdag den 13. august

Gerben Mourik (Holland): Karg-Elert, Guilmant og Improvisation

Lørdag den 20. august

Ulrik Spang-Hanssen (Danmark): Mendelssohn og Whitlock

Lørdag den 27. august

Aarnoud de Groen (Holland): Bach og Guilmant

KØBENHAVNS DRENGEKOR

PINSEVESPER

VOR FRUE KIRKE

Lørdag den 11. juni klokken 19

Københavns Drengekor og liturg Jesper Stange.

OPERAFØREDRAG MED TINA KIBERG

SCT. ANDREAS KIRKES SAL

Tirsdag den 21. juni kl. 19.30

En af Danmarks største sangstjerner gennem tiderne fortæller om sin spændende karriere i operaens verden. Tina Kibergs enestående talent som sanger og scenekunstner har bragt hende vidt omkring; hun var den første Danske sangerinde, der sang på The Metropolitan Opera i New York, da hun i 1995 sang partiet som Pamina (Tryllefløjten), ligesom hun et par år tidligere havde sin debut i Bayreuth som Elisabeth i Wagners opera Tannhäuser. Sideløbende med sin internationale karriere har Tina Kiberg holdt kontakten til Danmark og har siden 1985 været blandt de stærkeste resurser i Den Kgl. Operas Solistensemble. Tina Kiberg har modtaget mange hædersbevisninger og blev i 2010 udnævnt til Kongelig Kammersanger.

Ved foredraget bliver det vist fotos, video og lydclip fra nogle af de meget spændende operaop-sætninger, Tina Kiberg har været en central del af.

KONCERT MED JOHN WINTHER

SCT. ANDREAS KIRKES SAL

Tirsdag 30. august kl. 19.30

John Winther er blandt mange kendt som "den danske pianist, der er chef for Operaen i Sidney" men vakte allerede inden sin debutkoncert fra Musikkonservatoriet i København i 1954 stor opmærksomhed som pianist. Det gjorde ikke sensation mindre, at den unge Winther også spillede obo i Tivolis Symfoniorkester og studerede harpe på Konservatoriet. John Winther blev hurtigt et stort navn og har optrådt som klaversolist med førende orkestre, som kammermusiker og som akkompagnatør.

Sideløbende med sin pianistkarriere blev John Winther engageret i administrative opgaver, blandt andet med stillingen som operadirektør ved Det Kgl. Teater (1965-71) og senere som chef for den Australske Opera med hjemsted i Operahuset i Sidney. John Winther har, sideløbende med de administrative opgaver, holdt gang i klaverspillet med koncerter overalt i verden og også (frem til 2009) som professor ved Hong Kong Academy for Performing Arts. Der bydes på et glas efter koncerten.

Foto: Bjørn Stig Hansen

UGESKEMA

Torsdag kl. 20-24
NADVERAFTEN
MUSIK FRA KL. 20.30–23.30
NADVERANDAGT & PRÆDIKEN
KL. 22–22.40 - MIDNATSBØN MED
VELSIGNELSE KL. 23.45

Fredag kl. 20-24
LITURGISK LABORATORIUM
MUSIK FRA KL. 21-23.30
MIDNATSBØN MED VELSIGNELSE
KL. 23.45

Søndag kl. 19-23
SSCHH-AFTEN

1. SØNDAG I MÅNEDE

TAIZÉANDAGT KL. 20.
ÅBEN WORKSHOP KL. 19
FORAN ALTERET.

2. SØNDAG I MÅNEDE

MEDITATIV ANDAGT MED LYDBADE V/
SANGGRUPPEN IN TUNE KL. 20

3. SØNDAG I MÅNEDE

GOSPEL/SANGANDAGT KL. 20. ÅBEN
WORKSHOP KL. 19 FORAN ALTERET.

4. SØNDAG I MÅNEDE

CHILLOUT NIGHT MED ELEKTRONISK
DRØMMENDE MUSIK KL. 20-23 &
GENDIGTEDE BIBELHISTORIER KL. 20,
21 & 22

EVT. 5. SØNDAG I MÅNEDE

CHILLOUT RELIVE – ELEKTRONISK
DRØMMENDE MUSIK KL. 20-23

FOR YDERLIGERE OPLYSNINGER OG
UNDTAGELSER VEDR. DE ENKELTE
AFTENER SAMT EVT. ÆNDRINGER I
PROGRAMMET: WWW.NATKIRKEN.DK
– VDR FRUE KIRKE

CHILLOUT NIGHT

Søndag den 26. juni
Søndag den 24. juli
Søndag den 28. august
Alle tre søndage kl. 20-23
Drømmende ambient elektronika
ved Dreamhub (www.dreamhub.dk)
og gendigtede bibelhistorier ved teo-
log i Natkirken, Christian Monrad.

PINSEFUSION

Fredag den 10. juni kl. 20-24

En præst har sagt, at det er med
Helligånden som med gulvvarmen i
et badeværelsesgulv: Man kan ikke
se den, men man kan mærke den.
Denne aften vil pinsens fortæl-
ling blive om ikke mærket, så i alt
fald markeret gennem andagter,
interaktive installationer, sang og
musik. Nærmere program vil fremgå
på Natkirkens hjemmeside: www.natkirken.dk/natcsm og Natkirkens
facebookside: Natkirken i Køben-
havns domkirke.

CHILLOUT SOMMER REMIX

Fredag den 17. juni kl. 21-24

Denne sommeraften kan du høre
musikeren Dreamhub i et andet tem-
po end du plejer. Elektroniske beats,
melodiske fragmenter og pulserende
stemninger mixes med variationer
over de drømmende lydlandskaber,
som normalt kan høres til Natkir-
kens ChillOut-arrangementer. Det
højere tempo blandet med lyde fra
naturens verden varsler sommer og
afslappet club-stemning.

COPENHAGEN JAZZFESTIVAL

Fredag den 1. juli
Fredag den 8. juli
Begge dage kl. 21-23.30

Natkirken spiller jazz disse to fre-
dage – kontemplative jazzede toner
i et nyklassistisk kirkerum. Kom og
oplev sangerinden Frida Asmussens
fantastiske stemme i samspil med
gæster den 1. juli og hør den kendte
guitarist Jeppe Kjellberg & venner
fredag den 8. juli.

ÅBNE SANGWORKSHOPS I NATKIRKEN

Taizé-sang & andagt den 1. søndag
i måneden, hvor man kan lære at
syng de særlige meditative sange
fra klosterfællesskabet i den franske
landsby Taizé. Der er først workshop
kl. 19-20 i kirken omkring dåbseng-
len, hvorefter der holdes taizé-inspi-
reret andagt kl. 20-21. Desuden kan
sangene indøves torsdagen inden
kl. 19.30-21 i Rotunden. Sangleder:
Elisabeth Ørsnes Gadegaard,
tlf. 2295 1970 / e_orsnes@yahoo.dk

Kom og vær med til **Gospel/sang
& andagt** den 3. søndag i måneden!
Workshop kl. 19-20, hvor man øver
en gospel, en salme & en popsang i
kirken omkring dåbsenglen, derefter
andagt kl. 20-20.45. Desuden er der
indøvning af sangene torsdagen in-
den kl. 20-21 i Rotunden. Sangleder:
Iben Vestergaard, tlf. 2246 4283 /
ibenvestergaard@pbhome.dk

*Der er indgang til Rotunden fra
Fiolstræde. Man kan møde op til
begge uden tilmelding.*

ELEKTRONISKE TAIZÉ-IMPROVISATIONER I NATKIRKEN SØNDAG

Om aftenen, den første søndag i hver måned, afholder Natkirken en Taizé-inspireret andagt. Jeg kom - som frivillig i Natkirken - til at overvære og deltage i disse andagter og holder af sangene, stemningen og ideen - den oprindelige økumeniske ide fra Taizé

Af Knud Riishøjgård

Når andagten slutter lidt i kl. 21, er der stilhed i kirken indtil den afsluttende bøn. Stilheden er et vigtigt element i Natkirken, men det fuldstændige fravær af lyd i lang tid kan for mange virke lidt for tomt. Så jeg tænkte, om jeg - som komponist - kunne lave noget lyd, der kunne nuancere denne stilhed. Ikke for at udfylde eller overdøve den, men for at understrege den. Ligesom stearinly-

sene i kirken ikke fortrænger natten, men lyser i mørket og giver rummet dybde.

Taizé-sangene rummer en særlig stilhed, når de bliver sunget af koret. De mange gentagelser bevirker, at man lytter på en ny og mindre koncentreret måde, så musikken ikke længere er så vigtig som det budskab, den er tænkt til at formidle.

Jeg prøver at lave det samme, bare mere tyst. Som en slags refleksion af den andagt, der er gået forud, som et meget langt ekko. Så stemningen og ånden fra Taizé kan vare lidt længere og blande sig med den stilhed, som er så velgørende i Natkirken.

Mit mål er derfor at lave musik, som ikke forstyrrer stilheden; det kan virke selvmodsiggende, men det giver mening. For når menigheden i koret har sunget den sidste tone og foldet noderne sammen, holder ørerne jo ikke fri - man kan ikke lukke ørerne på samme måde som man kan lukke øjnene! Ved at spille en musik, som reflekterer sangene, vil jeg lave en mere stille udgave af an-

dagten for øret, således at øret kan forblive tunet ind på andagtens stemning og ånd.

Jeg har optaget koret og andagten og laver stadig nye optagelser. Disse optagelser bearbejder jeg og mikser med elektroniske klange og oplæsning af bibeltekster.

Resultatet kan du høre i Natkirken umiddelbart efter den taizé-inspirerede andagt hver den første søndag i måneden og varer ca. en time fra kl. 21 til 22. Kom og lyt!

Knud Riishøjgård er født i 1959 og uddannet komponist på Nordjysk Musikkonservatorium i 1990 med Erik Bach som lærer. Han har skrevet værker for alle tænkelige besætninger, og har især arbejdet med kombinationer af live musikere og elektronik. Modtog i 1991 Kunstfondens produktionspris for «Nedim», et værk for kammerensemble.

EN SANG FOR JORDEN

I mange kirker landet over, også i byerne, holdes høstgudstjenester i september måned. Dengang Danmark overvejende var et landbrugssamfund, havde høstgudstjenesten stor betydning som afslutning på årets høst på markerne. I dag har høstgudstjenesten i højere grad karakter af en takkegudstjeneste for skaberværkets gaver. I et samarbejde mellem kirkerne i Indre By: Sct. Andreas, Trinitatis og Vor Frue Kirker holder vi fredag den 9. september en skabelsesgudstjeneste som vi kalder: En sang for jorden

Af Stine Munch

»En sang for jorden« er en hyldest til hele skaberværket. Til alt, der vokser og gror, kryber og kravler, til dyr og mennesker og til det under, livet er. For selv om mennesket ved så meget om de biologiske og kemiske processer, der får det hele til at ske, så er livets opståen og fortsatte opretholdelse dog stadig et under og et mirakel. Og man kan vel sige, at jo mere mennesket ved og finder ud af, desto større undren og fascination kan denne viden vække hos os. Og desto større taknemmelighed til Gud, som er livets giver, skaber og opretholder.

»En sang for jorden« er en takkebøn for alt det, vi får, og samtidig en bøn til Gud om, at han vil værne og beskytte mennesker og dyr. For lige så storslået og smuk naturen er, ligeså grusom kan den være. Alle kan vi komme i tanker om naturkatastrofer, der har kostet uforståeligt mange menneskeliv.

Bibelen fortæller om en naturkatastrofe, der næsten havde udryddet alt liv på jorden. Historien om Noahs ark skildrer naturen som det, der bringer liv, men også som det, der dræber og skaber kaos.

Baggrunden for historien om Syndfloden og Noahs ark er Guds vrede over menneskene, der ikke forstår, hvem han er, og hvordan de skal leve med hinanden.

Efter syndfloden lover Gud, at han aldrig mere vil sende så stor en trussel mod mennesker og dyr. For alt skal være omfattet af Guds kærlighed; planter, dyr og mennesker. Og vi mennesker har et særligt ansvar, vi skal - som der står i skabelsesberetningen - herske over dyrene. Det vil sige, at vi er forvaltere af skaberværket i al dets mangfoldighed. Vi har et ansvar for den øvrige skabning, fordi vi kender Gud igennem hans søn Jesus Kristus og kan høre budskabet om hans kærlighed til alle. Ud af alt det vi får, skal kærlighed til medmennesker og natur springe.

Historien om skabelsen, historien om Noahs ark, om Gud, mennesker og hele skaberværket nu og altid er vel fortællinger om, at det hele begyndte såre godt, men at det onde lige så hurtigt indfandt sig. Og det førte misundelse, had og mord med sig. Og sådan har det været lige siden. Godt veksler med ondt, i naturen og i mennesket selv. Mennesket kommer i krise, fordi det vil sig selv og ikke det gode, som Gud vil.

Mennesket må leve sit liv med død og mørke. Det er vores vilkår gennem alle tider. Vi lever på jorden. I skabelsen er vi taget af jorden, og vi skal blive til jord igen. Men der er mere at sige end det. Gud er med os i den kaotiske, mangfoldige verden, vi lever i. Han er ikke forblevet i Paradisets have, men er hos os - midt i sit eget skaberværk. Og lyset, som blev skabt på den første dag, er her stadig. I dag og alle dage. Derfor må vi synge en sang for jorden og allermost for Gud, der har givet os det hele!

»En sang for jorden« afholdes i Vor Frue Kirke fredag den 9. september 2011 fra kl. 16.00 til 24.00. Vi begynder kl. 16.30 med historien om Noahs ark fortalt for børn. Eftermiddagen og aftenens program punkter annonceres i dagspressen og på kirkernes hjemmesider. Gudstjenesten slutter med midnatsbøn kl. 23.30.

Vor Frue Kirke

Nørregade 8, 1165 Kbh. K

Domprovst
Anders Gadegaard
Fiolstræde 8, 1.
1171 København K
Tlf.: 33 14 74 32
Hjemme: 33 14 85 65
Fax: 33 14 74 37
abg@km.dk
Træffes hverdag kl. 10-11
undt. mandag
Torsdag tillige kl. 18-19

Sognepræst
Jesper Stange
Fiolstræde 8, st.
1171 København K
Tlf.: 33 91 51 92
Mobil: 23 44 64 53
jst@km.dk
Træffes hverdage kl. 10-11
undt. fredag

Sognepræst
Eva-Maria Schwarz
Mobil: 60 93 64 20
ems@km.dk
Træffes på tlf. hverdage
kl. 10-11 undt. mandag.

Natkirkepræst
Signe Malene Berg
Træffes i Natkirken torsdag
og fredag
I øvrigt efter aftale
Mobil: 61 61 62 29
pastorberg@domkirken.dk

Sognepræst
Stine Munch
Se Sct. Andreas Kirke

Domorganist
Flemming Dreisig
Tlf.: 61 61 62 28
dreisig@domkirken.dk

Organist
Hanne Kuhlman
Tlf.: 61 22 06 23
kuhlmann@domkirken.dk

Københavns Drengekor
Domkantor
Ebbe Munk
Tlf.: 36 14 01 59
Tlf.: 39 68 29 79
Mobil: 21 48 40 64
em@kdk.dk

Sognemedhjælper
Susanne Torgard
Tlf.: 33 18 64 22
susanne@domkirken.dk

Sognemedhjælper og
Natkirkekoordinator
Liselotte Wiemer
Tlf.: 61 61 62 26
liselotte@domkirken.dk

Teolog i Natkirken
Christian Monrad
Tlf.: 61 61 62 30
christian@natkirken.dk

Menighedsrådsformand
Ole Ehlers
Violinvej 4
2730 Herlev
Tlf.: 44 84 62 04
ole.ehlers@gmail.com

Kirkeværge
Jakob Knudsen
Nørre Søgade 9A, 4.tv
1370 København K
Tlf.: 20 46 44 30
jakob@knudsen.info

Sct. Andreas Kirke

Gothersgade 148, 1123 Kbh. K
Tlf.: 33 13 41 26

Sognepræst
Stine Munch
Træffes i kirken tirsdag og
torsdag kl. 10-12
I øvrigt efter aftale
Mobil: 24 43 48 27
stm@km.dk

Organist
Lindy Rosborg
Tlf.: 28 76 98 28
rosborg@pc.dk

Kirketjener
Steen Ribers
Træffes i kirken tirsdag-
fredag kl. 11-12
I øvrigt efter aftale
Mobil: 23 35 02 60
str@km.dk

Menighedsrådsformand
Erik Thorsen
Bartholinsgade 5, 2.th.
1356 København K
Tlf.: 88 71 47 75
Mobil: 26 28 32 20
erik.thorsen@comxnet.dk

Kirkeværge
Geert Madsen
Gothersgade 155, 3.tv.
1123 København K
Tlf.: 33 11 21 07
Mobil: 41 83 41 90
geert.madsen@gmail.com

Trinitatis Kirke

Landmærket 2, 1119 Kbh. K
Trinitatis Sognehus
Pilestræde 67, 1112 Kbh. K

Fælles kirkekontor

Pilestræde 67, 1112 Kbh. K
Tlf.: 33 37 65 40

ÅBNINGSTIDER
Mandag, tirsdag, onsdag
og fredag kl. 10-13
Torsdag kl. 10-18

MAIL TIL FÆLLESKONTORET
Vedr. Sct. Andreas Kirke
kani@km.dk
Vedr. Vor Frue Kirke
kontor@domkirken.dk

HJEMMESIDER
Sct. Andreas Kirke
www.sctandreas.dk
www.sctandreaskirke.dk
(webblog)
Vor Frue Kirke
www.domkirken.dk
Natkirken
www.natkirken.dk/natcms

KANTORI
Vor Frue Kirke
www.kdk.dk/kdk

KIRKERNES ÅBNINGSTIDER
Sct. Andreas Kirke
Åben onsdag og torsdag
kl. 11-14
Vor Frue Kirke
Åben alle ugens
hverdage kl. 8-17,
tors. - fre. tillige kl. 20-24,
søndag kl. 8-23
Kirken er lukket for turist-
besøg under gudstjenester
og kirkelige handlinger.

Pastoratsrådet
Erik Thorsen, formand
Tlf.: 26 28 32 20
erik.thorsen@comxnet.dk

INDREBY ~ KOLOFON

UDGIVES AF:
Vor Frue sogn
Sct. Andreas sogn

ANSV. RED.:
Anders Gadegaard
SEKRETÆR:
Dida Grundtvig Buss

LAYOUT:
Mediebureauet
Monsun
TRYK:
Eks-skolens trykkeri

FORSIDEBILLEDE:
Carl Milles:
Guds Hånd
(1952 - 1954)

indre by
KIRKEMAGASIN

VOR FRUE ER OGSÅ MED PÅ KODERNE

Af *Susanne Torgard*

Vi har givet apostlene stregkoder! Det er ikke fordi, vi vil sælge dem, men fordi vi gerne vil fortælle både deres og kirkens historie via internet og mobiltelefon. Hver figur har fået en såkaldt QR kode. QR står for Quick Response, og det er hvad man får: hurtigt svar, hvis man vel at mærke scanner koden med sin mobiltelefon.

I stregkoden gemmer sig et link, der fører ind på kirkens hjemmeside, hvor der lige nu ligger beskrivelser af Thorvaldsens skulpturer og C.F. Hansens bygning. Foreløbig er det tekster på dansk og engelsk, men der er rig mulighed for at oversætte til flere sprog og lave flere links til relevante og sjove oplysninger. Vi håber at udbygge siderne, f.eks. med en videorundtur i ruinen eller inde i orglet, en

bid musik eller korsang; kun fantasien sætter grænser.

Der er også lavet en lille brochure med QR koderne. Den kan man tage med sig og læse om apostlene hjemme i sofaen. Det kræver dog at man på sin mobil har netadgang og downloader en applikation, fx 'Optiscan' (12 kr.), 'Barcode Reader' eller 'QR Code Reader' (iPhone) eller 'Barcode Scanner' (Android). De tre sidstnævnte applikationer er gratis.

God fornøjelse – og lad os vide hvad du gerne vil vide!

FACEBOOK.COM/KOEBENHAVNSDOMKIRKE

Af *Else Fergo*

- Klik på 'Synes godt om' og se Domkirken som du aldrig har set den før!

182 år efter Vor Frue Kirke slog sine fysiske døre op, er dørene nu også åbnet online for kommunikation og fællesskab. Vi opfordrer alle til at gå ind på vores nyoprettede Facebook side på facebook.com/kobenhavnsdomkirke og klikke på 'Synes godt om'

knappen. Den tænder så at sige for kontakten, så man kan blive opdateret om nogle af de mange spændende aktiviteter, gratis koncerter, foredrag m.m. der foregår i kirken.

På Facebook vil man også få adgang til eksklusive videoklip fra musikalske højdepunkter og indblik bag kulissen, fx optagelser filmet helt oppe ved orglet, der viser, hvor imponerende det ser ud, når en af Danmarks allerdygtigste

organister spiller på verdens mest komplicerede instrument.

Der vil komme billeder, små interviews og sjældne indblik i aktiviteter, der normalt ikke er synlige for offentligheden. Indslagene kaster lys over kirkens mange opgaver og giver et mere detaljeret portræt af de mennesker, der arbejder og færdes her - fra de hjemløse til præster, sangere og frivillige.

Med Facebook bliver den di-

rekte kontakt nemmere, man kan stille spørgsmål, finde svar, debattere og få direkte indflydelse i kirkens aktiviteter. Tiltagene online kan måske også inspirere til at komme ind i kirken og nyde de fysiske rammer af både programmet, arkitekturen, kunsten og fællesskabet.

Vi ses på Facebook!